

“ĐỊNH VỊ” NÔNG SẢN SẠCH QUẢNG BÌNH BẰNG TEM QR CODE

DƯƠNG ANH

Hiện nay, thực phẩm bẩn đang hoành hành và gây ra nhiều mối nguy hại đối với sức khỏe cho người tiêu dùng. Việc tiếp cận, phân biệt và tìm kiếm nguồn gốc sản phẩm bằng mắt thường hoặc truy xuất bằng internet đã không còn hiệu quả, đôi khi tốn quá nhiều thời gian. Do đó, sự ra đời của những ứng dụng công nghệ nhằm giúp người tiêu dùng truy xuất nguồn gốc thực phẩm thông qua tem QR code được xem là cần thiết hơn bao giờ hết.

Lợi ích của doanh nghiệp

QR code tên tiếng Anh là Quick response code hay còn gọi là mã phản hồi nhanh được phát minh ở Nhật và trở thành công cụ hỗ trợ cho cả 3 phía: doanh nghiệp, người tiêu dùng và nhà quản lý. Đây là dạng mã vạch 2 chiều được đọc bằng máy đọc mã vạch hay điện thoại thông minh có cài ứng dụng chuyên biệt để quét mã vạch. Tem QR code là nơi lưu trữ một lượng thông tin nhất định của sản phẩm nhằm giúp người dùng có thể truy xuất tìm lại nguồn gốc xuất xứ, cụ thể hơn là tìm lại các thông tin liên quan đến từng công đoạn sản xuất, vận chuyển và phân phối cho đến khâu tiêu thụ sản phẩm.

Theo báo cáo nhanh của Chi cục Quản lý chất lượng nông lâm sản và thủy sản Quảng Bình thì hiện nay toàn tỉnh Quảng Bình có trên 3.800 cơ sở sản xuất, kinh doanh vật tư nông nghiệp và thực phẩm nông lâm thủy sản. Trong đó có hơn 2.800 cơ sở thuộc diện được Chi cục quản lý chất lượng nông lâm sản và thủy sản Quảng Bình cấp giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm. Năm 2018, Chi cục đã hỗ trợ xây dựng hệ thống tem truy xuất nguồn gốc QR code cho 4 cơ sở. Dự kiến năm 2019, sẽ có thêm 5 cơ sở với gần 20 sản phẩm được Chi cục hỗ trợ xây dựng hệ thống tem QR code. So

Dây chuyền sản xuất thủy sản khép kín và dán tem QR code của Công ty TNHH DV và TM Thanh Quang, huyện Bố Trạch

Ảnh: D.A

với yêu cầu đặt ra thì con số này vẫn đang còn khiêm tốn bởi lẽ nhận thức về lợi ích của tem QR code đối với của các cơ sở, doanh nghiệp sản xuất nông lâm thủy sản vẫn chưa đầy đủ.

Hiện nay, nhiều doanh nghiệp, cơ sở kinh doanh nông lâm thủy sản trên địa bàn Quảng Bình thực hiện việc truy xuất nguồn gốc sản phẩm bằng phương pháp thủ công hoặc đưa ra mã vạch, mã số theo quy chuẩn riêng. Điều đó khiến doanh nghiệp khó quản lý cũng như mở rộng thị trường. Từ thực tiễn đó, việc một số cơ sở kinh doanh nông, lâm, thủy sản ở Quảng Bình công khai minh bạch nguồn gốc sản phẩm bằng tem QR code đã góp phần làm cho thông tin về sản phẩm trở nên sống động, đầy đủ hơn. Ông Nguyễn Quốc Hương - Chủ tịch HĐQT Hợp tác xã nấm sạch Tuần Linh ở xã Sơn Lộc, huyện Bố Trạch chia sẻ: “Năm 2018, chúng tôi đã cho xây dựng hệ thống tem QR code lên các sản phẩm nấm sạch của đơn vị chúng tôi như nấm rơm, nấm sò, nấm linh chi... Ở đó có đầy đủ thông tin từ ngày sản xuất, hạn sử dụng, các lô hàng được sản xuất từ tổ hợp tác nào... Bởi vậy, khi check tem thì khách hàng nắm được tất cả các thông tin về

sản phẩm, nhờ đó mà chúng tôi có thể tiếp cận được với khách hàng nhanh hơn và có nhiều đơn hàng ở các thị trường nước ngoài như Thái Lan và một số nước Đông Nam Á.

Còn đối với chị Lê Thị Thanh Thủy, chủ cơ sở rau sạch An Nông thì cho biết: “Để cam kết quy trình sản xuất nông sản theo hướng hữu cơ đảm bảo 5 không: không thuốc bảo vệ thực vật, không dư lượng nitrat, không dư lượng kim loại nặng, không sử dụng thuốc trừ cỏ và không chất kích thích sinh trưởng đến được với khách hàng, tem QR code được xem là giải pháp thông minh nhằm gia tăng hiệu quả truyền thông, năng lực bán hàng cho sản phẩm của mình”.

Lợi ích người tiêu dùng

Tem QR code được xem là một công cụ hiệu quả để bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng. Chỉ cần một thao tác nhẹ nhàng và đơn giản bằng cách sử dụng điện thoại thông minh, người tiêu dùng có thể phát hiện hàng nhái, hàng giả, hàng kém chất lượng. Đối với mặt hàng nông lâm thủy sản, tem QR code có thể giúp người tiêu dùng biết được nhiều hơn những thông tin mà bao bì không thể hiện đủ. Việc truy xuất nguồn gốc giúp người tiêu dùng tự đánh giá sản phẩm và có quyết định mua cuối cùng và yên tâm sử dụng sản phẩm.

Đang mua thực phẩm rau củ quả để chuẩn bị cho bữa cơm gia đình ở siêu thị mini TP. Đồng Hới, chị Trương Thị Hiền chia sẻ: “Mỗi lần mua các mặt hàng thực phẩm, tôi luôn tìm chọn các sản phẩm có nhãn mác, có tem nguồn gốc hẳn hoi, còn không có các thông tin đầy đủ thì rất do dự”.

Chị Lê Thị Xem, quản lý cửa hàng nông sản sạch Đông Dương ở TP. Đồng Hới cũng cho biết: “Khi bán các sản phẩm có dán tem QR code thì rất là dễ bán, bởi vì nó có các thông tin đầy đủ về nguồn gốc cũng như giá cả, hạn sử dụng. Khách hàng không cần phải hỏi gì thêm và mình quản lý cũng dễ dàng và đỡ mất thời gian”.

Vẫn còn những trở ngại

Lâu nay, các cơ sở doanh nghiệp kinh doanh nông lâm thủy sản Quảng Bình vẫn mãi

miết bán hàng mà quên mất đi yếu tố quan trọng đó là xây dựng thương hiệu. Nhiều câu chuyện về mất thương hiệu, bị đánh cắp thương hiệu... luôn là bài học xương máu cho những ai đứng chân trong lĩnh vực kinh doanh. Việc dán tem QR code lên các sản phẩm như một dụng cụ hữu ích nhằm góp phần giúp các doanh nghiệp từng bước có chỗ đứng trên chặng đường xây dựng thương hiệu đầy gian nan, thử thách.

Anh Nguyễn Văn Thuận, Tổ trưởng tổ thực phẩm tươi sống thuộc siêu thị Coop.mart cho hay: “Đối với các sản phẩm nông lâm thủy sản của doanh nghiệp Quảng Bình muốn có mặt ở các trung tâm siêu thị lớn cần phải có nhiều yếu tố. Đó là ổn định về chất lượng và đầy đủ về thông tin thông qua tem QR code. Ngoài ra còn phải cần ổn định về sản lượng để đảm bảo việc cung ứng nguồn hàng thường xuyên cho siêu thị. Ở siêu thị Coop.mart Quảng Bình chỉ mới có 4 đến 5 cơ sở kinh doanh nông sản Quảng Bình đáp ứng đầy đủ các yêu cầu cần thiết đó và đã bán được trong cửa hàng của chúng tôi. So với tiềm năng của tỉnh thì con số đó vẫn rất ít. Đây cũng là một hạn chế của doanh nghiệp kinh doanh nông lâm thủy sản ở Quảng Bình”.

Trao đổi với phóng viên, chị Hồ Thị Tuyết Minh - Phó chi cục trưởng Chi cục quản lý chất lượng nông lâm sản và thủy sản Quảng Bình cho biết: “Việc triển khai xây dựng hệ thống tem QR code thuộc lĩnh vực công nghệ cao nên gặp không ít khó khăn. Trong khi yêu cầu về quy trình sản xuất nông nghiệp sạch, đặc biệt là sản xuất nông nghiệp theo hướng chuỗi khép kín ngày càng cao. Nếu các doanh nghiệp kinh doanh nông lâm thủy sản ở tỉnh Quảng Bình không có nhận thức đầy đủ về tem truy xuất nguồn gốc QR code sẽ là hạn chế rất lớn trong việc khẳng định thương hiệu, mở rộng thị trường”.

Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang bùng nổ, việc truy xuất nguồn gốc nông sản là xu thế tất yếu trong sản xuất nông nghiệp, là điều kiện thúc đẩy nền sản xuất hiện đại. Đã đến lúc chúng ta cần phải có “văn hóa hiện đại” khi mua hàng để “định vị” cho các sản phẩm nông nghiệp Quảng Bình ■